

Dosarul nr. 3ra-166/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: G. Cazacu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

05 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de către Oprea Tudor, reprezentat de avocatul stagiar Visternicean Doina,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oprea Tudor împotriva Primăriei comunei Stăuceni cu privire la obligarea încheierii contractului de constituire a servituții asupra bunurilor imobile,

împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată integral hotărârea din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost emisă o decizie nouă, prin care acțiunea a fost respinsă,

constată:

La data de 19 noiembrie 2018, Oprea Tudor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei Stăuceni cu privire la obligarea încheierii contractului de constituire a servituții asupra bunurilor imobile.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, deține în proprietate imobilul cu numărul cadastral XXXXX în comuna XXXXX.

A susținut că la data de 20 octombrie 2018, împreună cu Lavric Natalia, în numele proprietarilor terenurilor cu numerele cadastrale XXXXX, s-au adresat la Primăria comunei Stăuceni cu o cerere privind necesitatea organizării și amenajării spațiului de acces pentru proprietățile menționate și încheierea unui contract în vederea instituirii servituții în acest sens.

A afirmat că prin răspunsul nr.02/1-24/879 din 23 octombrie 2018 al Primăriei comunei Stăuceni, li s-a comunicat că nu este posibilă formarea și instituirea servituții de acces a terenului dat, deoarece deja există calea de acces care este înregistrată în Registrul de stat al unităților administrativ-teritoriale și al adreselor cu denumirea strada Moldovița.

A menționat că, conform fotografiilor obținute de la Fondul Național de Date Geospațiale (serviciu on-line), se observă fără dificultate că pe strada Moldovița au fost formate două loturi, suficient de impunătoare încât să limiteze considerabil calea de acces al imobilelor sus-menționate, către strada Moldovița, cu atât mai mult, către strada Bucovinei.

A relevat că la momentul actual, accesul către străzile Moldovița și Bucovinei se efectuează pe un drum improvizat, neasfaltat și amenajat superficial de proprietarii imobilelor nominalizate. Deplasările pe respectivul drum sunt dificile, sunt cauzate diverse probleme pentru circulație, precum avarierea mijloacelor de transport, imposibilitatea transportării bunurilor necesare pentru folosința normală a imobilelor, piedici sporite pentru deplasările pe timp umed sau de iarnă, perioade în care și mersul pe jos devine insuportabil și anevoios.

A considerat că, în condițiile enunțate nu este justificat răspunsul Primăriei comunei Stăuceni de a refuza instituirea servituții, mai ales din moment ce situația din prezent este creată de însăși Primăria comunei Stăuceni, prin repartizarea loturilor de pământ într-o poziție considerabil de incomodă pentru vecini.

A solicitat obligarea Primăriei comunei Stăuceni de a constitui servituți de acces la drumul public pentru imobilele cu numerele cadastrale XXXXX și obligarea pârâtului de a încheia un contract în vederea constituirii servituții.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de către Oprea Tudor a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost emisă o decizie nouă, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

În susținerea opiniei sale, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 1 alin. (2), 14, 16 alin. (1) și (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 14 alin. (2) lit. f) din Legea privind administrația publică locală, art. 428 alin.(1) și art. 431 alin. (1) din Codul civil și a stabilit că, prin încheierea din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost dispusă atragerea în calitate de persoane terțe la examinarea prezentului litigiu pe Pâslaru Vitalie, Motricală Ion, Motricală Virginia, Lavric Natalia din considerentul că, reclamantul Oprea Tudor solicită obligarea Primăriei comunei Stăuceni să constituie servitutea de acces la drumul public și să încheie contractul de constituire a servituții asupra bunurilor imobile și anume, a terenurilor cu numerele cadastrale XXXXX, proprietarii cărora sunt persoanele nominalizate.

Totodată, instanța de apel a reținut că, deși concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre corespund circumstanțelor de fapt, însă prima instanță a omis atragerea în proces a persoanelor terțe Pâslaru Vitalie, Motricală Ion, Motricală Virginia, Lavric Natalia, motiv din care instanța de apel consideră acest moment un viciu de procedură la examinarea cauzei, ceea ce conduce la concluzia de a casa hotărârea primei instanțe și la caz, a emite o decizie nouă privind respingerea acțiunii, ca una neîntemeiată.

Instanța de apel a mai reținut că, Oprea Tudor a solicitat obligarea Primăriei și Consiliului comunei Stăuceni de a constitui servituții de acces la drumul public pentru imobilele cu numerele cadastrale XXXXX și obligarea autorității publice de a încheia un contract în vederea constituirii servituții. În baza cerințelor înaintate nu se identifică niciuna din formele obiectului contenciosului administrativ. Instanța de judecată examinează acțiunea în limitele pretențiilor formulate de către reclamant, astfel că, careva cereri, prin care reclamantul ar contesta un act administrativ, sau fie contestă refuzul autorității publice locale de a-i satisface cererea, la materialele cauzei nu au fost identificate.

La fel, instanța de apel a stabilit că obligarea Primăriei și Consiliului com. Stăuceni de a constitui servitutea de acces la drumul public și obligarea autorității

publice locale să încheie contractul în vederea constituirii servituții, nu ține de competența instanței de judecată, dat fiind faptul că, instanțele de judecată nu se pot substitui în exercitarea atribuțiilor autorităților administrației publice locale, ce țin gestionarea patrimoniului acesteia, la caz, în soluționarea chestiunilor ce țin de constituirea servituții și încheierea contractului respectiv.

Instanța de apel a mai stabilit că, nu a identificat revendicarea unui drept încălcat, prin activitatea autorității publice. Or, pentru a pretinde revendicarea unui drept încălcat, prin activitatea autorității publice, trebuie neapărat să existe dreptul pretins încălcat și acesta să nu fie unul presupus și nici pretins pentru viitor, ceea ce la caz nu s-a constatat. Potrivit materialelor cauzei, către bunul imobil, proprietate a reclamantului Oprea Tudor, conform planului urbanistic, există calea de acces, care este înregistrată în Registrul de stat al unităților administrativ-teritoriale și al adreselor cu denumirea „strada Moldovița”.

Instanța de apel a constatat că, la înaintarea acțiunii în instanța de judecată reclamantul urmează să indice concret actul, care îi lezează un drept recunoscut de lege.

La data de 14 noiembrie 2019 Oprea Tudor, reprezentat de avocatul stagiar Visternicean Doina, a depus recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei decizii noi, prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este ilegală, neîntemeiată și emisă cu încălcarea normelor de drept procesual și material.

A menționat că, admisibilitatea cererii a fost examinată în baza prevederilor legii în vigoare la data inițierii procedurii de contencios administrativ. Cererea de apel a fost respinsă din aceleași motive de fapt, doar că formulate altfel, de unde rezultă că, instanța de apel nu a luat în considerare obiecțiile apelantului expuse în cerere și în cadrul ședințelor.

A afirmat că, instanțele de judecată nu au sesizat problema de care se plânge recurentul și ceilalți proprietari, atrași în proces de către instanța de apel.

A relevat că, din prevederile Legii nr. 835 din 17 mai 1996, privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, dar și din principiile echității, rezultă că, locuitorii au dreptul la un trai într-un cadru natural și construit armonios, care să favorizeze viața, socială și culturală.

La data de 11 decembrie 2019, în adresa intimațiilor Primăria comunei Stăuceni, Pâslaru Vitalie, Motricală Ion, Motricală Virginia și Lavric Natalia a fost expediată copia recursului motivat declarat de Oprea Tudor, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 97, 99).

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural și nu au depus referință.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu prevederile art. 246 alin. (1) și (2) lit. c) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când recursul este depus de o persoană neîmputernicită.

În conformitate cu art. 46 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura administrativă participanții pot fi reprezentați de o persoană împuternicită. Împuternicirile reprezentantului se consemnează în procură. În măsura în care din conținutul procurii nu rezultă altceva, aceasta conferă împuterniciri pentru toate acțiunile procedurale ce țin de procedura administrativă.

Din norma enunțată rezultă că, participanții pot fi reprezentați de o persoană împuternicită prin procură doar în cadrul derulării procedurii administrative, iar în cadrul procedurii contenciosului administrativ, reprezentarea în instanța judecătorească este reglementată de prevederile Codului de procedura civilă.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În corespundere cu art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar.

Potrivit art. 15 alin. (3) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, avocatului stagiar i se permite să acorde, contra plată, asistență juridică clientului în cadrul judecătoriilor, curților de apel și autorităților publice.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 14 noiembrie 2019, avocatul stagiar Visternicean Doina, a semnat și a depus în interesele lui Oprea Tudor, cerere de recurs împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d.91).

Reieșind din normele legale citate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, dreptul procedural de a contesta decizia instanței de apel a fost exercitat de către avocatul stagiar Visternicean Doina, în baza mandatului nr. XXXXX din XXXXXX(f.d. 15), cu încălcarea limitelor împuternicirilor stabilite prin lege.

Or, conform art. 15 alin. (3) din Legea cu privire la avocatură, avocatul stagiar nu poate acorda asistență juridică în cadrul Curții Supreme de Justiție.

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Oprea Tudor, reprezentat de către avocatul stagiar Visternicean Doina.

În conformitate cu art. 246 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Oprea Tudor, reprezentat de avocatul stagiar Visternicean Doina, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic